

Szerkesztőségi iroda:

Főiac, Osulak-féle ház,
 hvorá a lap szellemi részét
 illető közlemények
 küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
 hvorá a hirdetések és
 előfizetési pénzek
 bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A háromszéki „Háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tüzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
 kint kétszer:
 oszúrtörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhöz hordva, vagy
 vidékre postán küldve
 Egész évre . . . 6 ft — kr.
 Fél évre . . . 3 ft — kr.
 Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorért, vagy
 annak helyéért 6 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Nyitlár sora 15 kr.

A falusi tüzoltói intézmény kérdéséhez.

A „Nemere” 40-ik számában közölve volt azon tüzoltói rendszer, mely nemes Három- és Miklósvár törvényesen egyesült székek állandó képviselő-bizottmányának Sepsi-Szentgyörgyön 1871. szept. 14-én tartott gyűlésében elfogadott és a magy. kir. főméltóságu belügyminiszteriumnak 25,661-1871. szám alatt kelt rendelete szerint helyben hagyott.

Ezen rendszabályok a 13. pont értelmében 1873. január 1-én életbe is léptek, — jobban mondva ezeknek akkor életbe kellett volna lépniök.

Nem akarok senkit mulasztással vádolni, de annyit kimondok, hogy ez is. mint igen sok egyéb írott malaszt maradt; mert ha a szabályrendelet ki is hirdettetett, de sehol — s erről biztos tudomásom van — úgy, miként kellett volna, végrehajtva nincs.

Naponként van alkalommal meggyőződni arról, hogy a tüzoltói intézmény még városokon is úgy, a miként jelenleg van, sokáig fenn nem állhat. A cél mindaddig elérve nem lesz, míg a törvény kötelezővé nem teszi minden egyes polgárnak a tüzoltó egyesületbe való belépést. Nálunk az „önkéntes tüzoltó-egyesülettel” is a történt, mi több más, hirtelenében felállított egyesülettel, hogy egyesek az egyenruhát, vagy egyéb okból felkapták, aztán csakhamar beleuntak. Szavaim igazságát semmi jobban nem bizonyítja, mint a helybeli tüzoltók kialudt buzgósa.

Igen helyesen cselekedett azért Háromszék megye képviselő bizottmánya, midőn faluhelyeken minden egyes lakosnak kötelezővé tette adandó alkalommal a tüzhelyén való megjelenést. Városokban, a hol önkéntes tüzoltó-egyesület van, mindenki, a ki nem tüzoltó, közzönös az oltás iránt s innen magyarázható ki talán az is, hogy jöllehet a városi épületek inkább ellene állnak a tűznek, még is az egyes polgárok ép úgy ki vannak téve a veszedelemnek, mint épen faluhelyen. Ezt bizonyítja azon nagy tüzesetek, melyek egyes városokban elő fordulnak.

Igen sok mindent elmondhatnék e helyen azon hiányokról, melyek a rendezett tüzoltó-egyesülettel bíró városokban is előfordulnak, de ez kitűzött célotól térítene el. Adandó alkalommal talán részletesebben vissza fogok térni ezekre.

Faluhelyeken, hol a lakosok legnagyobb része mezei munkásokból áll, kik főleg nyári időben hajlékaikról távol vannak, a tüzoltói szabályokat sokkal szigorubban kellene végrehajtani, mint talán városokon. Az elébb felhozott szabályrendeletben meg vannak említve mindazon mentő eszközök, melyekkel tüzesetek alkalmával a falu népe a vesz színhelyén megjelenni tartozik; csakugyan körül van itt írva a járási tisztviselő kötelessége is. Minthogy pedig faluhelyeken a rendszeres tüzoltásba az egyes lakosokat belegyakorolni azok napi foglalkozásai miatt igen nehéz, a tisztviselőnek pedig nyakába annyi kötelességet rónak, hogy bőségesen elég, ha annak felét el tudja végezni, miért kellően nem is ellenőrizheti, hogy vajjon a kiadott szabályrendeletek pontosan végrehajtnak-e: a szabályrendelet 9-ik pontját akarom itt az illetőknek figyelmébe ajánlani. Ezen pont alá foglalt mentő eszköz többet ér minden vaskánkó és vízipuskánál; nem kell ezt a vesz helyszínére hurcolni, ott van az mindig kéznél s állíthatom, hogy többet ér az, mint minden emberi buzgóság. Az említett szabályrendelet 9 pontja ugyanis azt mondja: „Min-

den lakos jószága körül tartozzék gyümölcsfákat ültetni, nevelni, melyek s tűz terjedése ellen védelmet nyújtanak.

Midőn az igen tisztelt megyei bizottmány „gyümölcsfákat” neveltet, nem kétlem, hogy azon elv által vezéreltetve tette ezt, miként a lakosok kettős hasznát huzzanak ezen fák, t i a vesz elhárítása mellett élvezzék azoknak gyümölcsét is. Ez alapján véte nem rossz, de a szabályrendeletben kitűzött célnak csak igen későre felelhetne meg. A befásításra nézve — mert ezt végrehajtani kötelessége minden községnek, ime elmondom pár szóban nézetemet: A befásítás csak úgy eszközölhető, mennél hamarabb, ha oly fákat nevelünk, melyek a mellett, hogy gyorsan nőnek, olcsó áron meg is szerezhetők. Ily fának tartom én az akáczt. De hogyan történjék ezzel a befásítás? — Elmondom.

Bizonyára minden községnek van egy darab földje, mely a község javára művelés alatt áll, vagy pedig legelőül szolgál. Egy ilyen darab földet be kell keríteni és aztán közösen felásatni, vagy közkötségen felszántatni.

A község pénztárából azután utalványoztassék akáczmagra egy akkora összeg, melylyel azt beszerezni lehessen. A beszerzett mag elvetetve, két év alatt már a község rendelkezésére néhány ezer fiatal akác áll. A községi előjáróság azután egy tavaszi napon kiosztja minden egyes lakosnak a telek nagyságához, vagy a szükségletehez mért fiatal csemét mennyiségét, szigorúan ellenőrizvén, hogy minden egyes lakos azt épületi körül pontosan elültesse, vagy ahoz értő által elültettesse. Azután időnként ő maga, vagy egy e végre kinevezett bizottság eljárja az egyes telkeket, hogy a fák állásáról biztos tudomást szerezzen, ügyelvén arra, hogy a netalán kivesszett fiatal fák mindig ujjakkal pótolassanak.

Ily formán járva el, néhány év alatt a telkek be lennének fásítva, míg ha csak egyszerűen elrendeljük a fásítást, abból soha semmi sem lesz.

Faluhelyeken ezen befásítás, hol az utcák kellően nem takarítottak és a telkeken mindenütt nagy trágyadombok emelkednek, egészség szempontból is megbecsülhetlen lenne. Ezen tárgyhöz különben még hozzá fogok szólni Kívánom, hogy ez eszme mielőbb pártfogókra találjon.

Sz.

* A magyar delegáció f. hó 1-én tartott teljes ülésében az albizottsági jelentések átvétele után a közös pénzügyminiszterium költségvetése tárgyalatott. Gróf Bethlen András előadó felemlíté, hogy csak nyugdíjazásokban tettek kisebb változások. A központi vezetésről a szükséglet 109,800 forintban vita nélkül megszavaztatott; továbbá a központi pénztárnak 22,500 forint, a számvevő osztálynak 367 ezer forint, a közös kormány javaslatai szerint csupán kikerekítéssel megszavaztatott. A nyugdíjazások a kormány javaslatai szerint s a külügyminiszterium nyugdíjazásai és ellátásai 301,000 forinttal fogadtattak el. Katonai nyugdíjakra ex camerati 1,211,720 forint szavaztatott meg, tengerészeti nyugdíjakra 440,000 forint. A fennállott katonai központi tengerészet és könyvvivőség hivatalnokainak nyugdíja és ellátása, valamint ezek özvegyeire és árváira 105,000 forint. A pénzügyminiszteriumnak nyugdíjára és ellátására 8000 forint; a legfőbb számvevőszéknek ugyanarra 13,800 forint. A tiszta kövétel tesz tehát 1,681,504 forint. A legfőbb számvevőszék számára 117,000 forint állapított meg. A p. ü. bizottság indítványa szerint a közös kormány felszólíttatik arra törekedni, hogy a közös legfőbb számvevőszék szabályozására vonatkozó törvényjavaslat az osztrák kormány által mennél előbb tárgyalás alá vettessék. Ezzel a közös p. ü. miniszterium költségvetése elintéztetett. A tengerészeti budgettárgyalása hosszú vita után, a melyben Ap-

ponyi, Szilágyi, Wahrmann. Tisza Lajos, Szilágyi József és a magyar miniszterelnök vettek részt a d. u. 5 órakor tartandó ülésre halasztatott. A külügyminiszterium budgetje vasárnap tárgyalatott.

* Az Uj-Orsova megszállása iránt monarchiának és a porta közt kötött conventio a „N. H.” bécsi levelezője szerint a következő határozatokat tartalmazza:

1. a sziget formaszerint átadatik Ausztria-Magyarországnak;
2. a sziget otmaradó polgári török lakosságának birtokjogai és vallásszabadsága biztosítatnak;
3. a szigeten levő hadiszerek szintén átadotnak Ausztria-Magyarországnak, — pénzbeli kárpótlás fejében, melynek összege utóbb fog megállapíttatni;
4. a török lakosság egyelőre katonai kormányzat alatt marad;
5. azon esetre, ha Törökország régi alakját visszanyerné, s Románia s Szerbia nem tétetnének függetlenekké, — a sziget Törökországnak ismét visszaadatik.

E conventiót május 23-ikán írták alá.

* Gr. Széchen fellépéséről a magyar delegáció külügyi albizottságában a következő furcsa dolgokat írja a „P. N.” egy bécsi levele: „A nemes gróf szemrehányást tett a külügyminiszternek a miatt, hogy nyíltan elmondotta, miszerint monarchiánk meg nem engedheti, hogy a muszka haderő, a san-stefanói békeelőzmények szerint, Bulgáriát két éven át megszállva tartsa. Széchen azt hiszi, hogy az ily fontos kérdés csakis az érdekelt kormányok közti bizalmas tárgyalásokra fenntartandó, de előre, mint követelés nyilván ki nem mondható, mert a követelés fenntartása háborúra kényszeríthetné a monarchiát. — Képzeltetni a bizottsági tagok hűledezését, midőn a felvilágosításokat egyre sürgető ellenzék tagjától azt a panaszt hallják, hogy a külügyminiszter nagyon is nyílt volt az ő nyilatkozataiban. Széchen, a régi diplomata, természetesen figyelmeztetni akarta a minisztert a hallgatás nagy mesterségére. Csakhogy Andrássy semmikép sem akar titkolózni azon fő kifogásokkal, melyeket a san-stefanói békepontok ellen fentart. Elmondotta ezeket határozottan annak idején Ignatievnek, ki fogja jelenteni a kongresszuson és elmondotta Széchen gróf parthíveinek kívánságára a delegációknak nyilván épen azért, mert el van tőkével azon követeléseknek minden körülmények közt érvényt szerezni. Széchen tanácsa szerint nyitva maradna az Andrássy által fejtegetett jogok követeléseinknél a feladás és visszavonulás útja, de Andrássy az ő határozott kijelentésével elzárta az utat.”

* Elfogatások Lengyelországban. Az elfogatások, melyek oly fájdalmasan lepték meg március végén Varsót, folyvást tartanak a városban és a vidéken, s már szokatlan nagy mérvet öltöttek. Dacára, hogy a korábban elfogottak közül többet szabadon bocsátottak, a fellegráiban levő foglyok száma még így is több kétszázal. Van köztük a társadalom minden osztályából való, sőt van több paraszt is, kiket a lublini kormányzóságból küldtek ide, s kikkre a legszigorubbán ügyelnek fel.

A keleti kérdés.

A minden oldalról érkező hivatalos jelentések és főképp Andrássy grófnak a delagációkban ujabban tett nyilatkozatai nem hagynak ugyan többé semmi kétséget az iránt, hogy a kongresszus csakugyan bizonyos; de ez a bizonyosság egyelőre még mindig csak elvbeli, s tényleg meg sokféle nehézségek állanak a meghívók szétküldésének útjában, úgy hogy az eredetileg kitűzött határnap június 11-ke, alig ha lesz megtartható, s most már június 20-25-ke között várják a kongresszus megnyitását.

Föltűnő körülmény, hogy az orosz kormány, mely az utóbbi időben békés hangot parancsolt rá a sajtóra, néhány nap óta ismét „szabad vitaközast” enged, sőt a miniszterium hivatalai maguk látják el mérgek cikkekkal a főbb lapokat, melyek újból hevesen izgatnak az Angliának adandó engedmények ellen, Ausztria-Magyarországgal szemben pedig formaszerű fenyegetéseket tartalmaznak. Az ujabban nehézségek elhárítása végett Suvalov gr. állítólag ismét Szentpétervárra utazik.

A német kabinet szintén folytatja még a közvetítetést s egy berlini tudósítás kiemeli, hogy Németország, mely oly jelentékeny engedményeket

indított Oroszországtól kicsikarni Angliá számára, határozottan kötelezte magát, miszerint Ausztria-Magyarország keleti érdekeinek megsértését Oroszország által semmi esetre sem fogja megengedni. Hogy a berlini kabinet ösztönözni törekszik a differenciák kiegyenlítésére, azt Andrássy gróf is hanglyozta az osztrák delegációban; de a berlini biztatságnál nagyobb megnyugvást nyújt monarchiánknak saját ereje és azon szilárdság, melyvel külügyeink vezetője most már tisztán, következetesen érdekeink megvédését, kiltatása helyezte.

Konstantinápolyban a helyzet folyton válságos, Abdül Hamid szultán nemcsak saját trónját veszélyezteti, hanem igen messzeható bonyodalmakat is okozhat szerencsétlen intézkedései által. Sadi basá, a volt miniszterelnök egészen váratlanul mozdított el; — épen minisztertanácsban előkölt, midőn a szultán hadsége átnyújtotta neki fölmentését.

Bécsből is jelentik, hogy Konstantinápolyból Mahmut Damadot, illetőleg nyugtalanító hírek érkeztek oda. A szultán már megint ezen gonosz szellemének uralkodása alatt van. — Mahmut — mint hírlék — arra tör, hogy Osman, Muktár és Mehemmed Ali seregeik parancsnokságát megfosztassanak. Az ily kísérlet nemcsak hogy veszélyezteteti Konstantinápoly biztonságát, de okvetlenül súlyos válságot idézhet föl, a mennyiben a parancsnokok seregeiktől és ezek szeretett vezéreiktől a stambuli armány szavára meg nem válnak. Itt csakhamar megeshetnek egy erőszakos erupció, mely aztán a diplomacia igyekvését halomra dönti. A Konstantinápolyi táján egyesített török haderőt mintegy 70.000 főre teszik, míg az orosz 150 ezerre megy.

Grätz, június 1. A „Tagespost“ jelentése szerint Polábol: nemcsak a hét kazamatahajó, hanem a három páncélfregatta is felszereltetik a legnagyobb gyorsasággal. Fafregattak, csavaragyu naszadok, valamint yachtok is felszereltetnek. Több hajó páncéloztatik láncokkal, 83 altiszt magas rangra léptetett elő, míg mások az előléptetés soha sem haladja meg a huszas számot.

Bécs, június 1. A „Pol. Corr.“ jelenti Konstantinápolyból: Dodakoff-Gorcsakoff tábornok tegnap Filipópelbe utazott. Filipópel összekötése Sofiával a mohamedánok által fenyegetve van. Az oroszok a felkelést egy új bolgár legio által szándékoznak elnyomni. San-Stefanóba és Rodostóba új orosz csapatok érkeztek.

Határszéli levél.

Soosmező, 1878. június 2.

Tisztelt szerkesztő ur!

Szép nyári reggelen, e hó 1-én, 4 órakor mentem ki a Gyertyánosra. Utamat gyönyörű kigyózó patak csergése s rigók kellemes füttyölései tették kedvesre. Itt a munkások még csendesen szunyodtak apró kalibájukban szétosztva. Egy-kettő már fel volt kelve s azok mozgására lassankint felébredt a munkások csapata. Az üdítő hajnali álmom után megfrissülve munkához fogtam.

A munkások száma most már 600 körül jár s még körülbelül 400-at várnak Brassóból.

Sánc, földhányás, vagy ágyutelep még sincs, csak az erdőirtással foglalkoznak s az ácsok az ágyutelepekhez szükségeltetett egy-egy láb átmérőjű fákat farnagok. Szintén az ágyutelepekhez való erős kasokat is készítenek; eddigelé elkészült 180 darab.

A mi a földhányásokat s általában a földmunkákat illeti, értesülésem szerint két brassai vállalkozó vette ki azokat 9000 forint; a famunkálatokért adandó összeg 12.000 fortra jut; eddig azonban még nem tudhatni, ki vállalja el. Konkurencia lesz elég nagy, mert az összeg nem épen megvételendő.

Az erdőirtás gyors kezekkel és pontos felvigyázattal mellett nemcsak a Gyertyánoson, hanem a „Luptyan“ élen is foly. A Luptyan és Gyertyános egymással szemben állanak, köztük megy el az országút. Mindkét hegy erős posztó lehet annak idejében és stratégikus műveletknél megbecsülhetlen szolgálatokat fog tenni.

Hogy a munkálatok mekkora erővel s mily nehézséggel járnak, csak az képzelheti el, a kinek az itteni hegyek meredekségéről s a hegyi utak veszélyességéről némi fogalma van. Tegnap is majdnem áldozata lett egy munkás. Sógorával ugyanis követ hordott s egy meredek oromra, mely alatt jókora mélység tátongott, elvesztette az egyensúlyt. Pillanatilag ingadozott s remélten erőkölözött, hogy fentartta magát; a következő pillanatban azonban alázuhant. Az esés veszélyét csökkenté azon pár kiálló cserje, melyekhez útjában megkapaszkodott s tán alig sérült volna meg, ha a kövek, melyeket hordott, utána nem zuhannak. Az alomlói kövek fejt és testének egyéb részeit súlyosan megsebeztek. Most azonban már életveszélyen kívül van a munkás.

A katonák, kik itt a munkálatokat vezetik, jól ismerik mindezen nehézségeket s épen ezért folytonosan mellettük vannak a munkásoknak. Ugy a tiszték, mint a kőkatonák Soosmezőn magánházaikhoz vannak elszállásolva, hol a lehető legjobb élelmezésben és bánásmódban részesülnek, mintegy viszonzásul azon illedelmességnek, mellyel a katonák polgárainkkal szemben viselkednek. A munkások pedig künn szállásolnak — mint fentebb is

említém — apró kalibájukban, a műveletek helyén. Egészséges, jó vizet és élelmet találhatnak itt is.

A közélünkben tanyázó muszka katonákról annyit írhatok, hogy Fokszában és Adgyudon meglehetősen számmal telepedtek le. Az utóbbi helyen ki volt állítva szemlére 3 század dzsidás kozák s két század gyalog katona. Nem lehetett a főtiszt valami nagyon meglegedve velük, mert igen sa-vanyu képet vágott eltávozásakor.

Egy Galacról visszatért ismerősöm elbeszélte, hogy mekkora „anyagvándorlás“ van Bukarest felé. A muszák roppant nagy számú kocsiakkal, melyek a raktárakhoz való szerelvényeket tartalmazák, annyira ellepik az országutat, hogy járni is, alig lehet miattok. Három-négy szekér megy egymás mellett s így is alig képesek a kitűzött időben megérkezni valamely állomáshoz. Ezen kívül Braila, Galatz és Bukarest felé igen sok muszka gyalogság megy naponta.

Végre megemlítem még, miszerint egy ezredorvos is van már határszélinél. Fel fognak állítani egy kórházat az itteni munkások és katonák számára; a gyógytár; — mint halljuk, közelről már meg is érkezik.

—r —l.

Háromszékmegye közigazg. bizottsága gyűlése május 4-én.

Forró Ferenc alispáni jelentése.

Tekintetes közigazgatási bizottság!

Mult havi jelentésemet van szerencsém megtenni azon kifejezéssel, hogy a közigazgatás menetében valamely nevezetesebb ügy nem fordult elő, mint azon körülmény, mely szerint az annyira fontos és a külvizonyok által felidézettek következtében a magas kormány által elrendelt határszéli erődítvényeknek, illetőleg védműveknek előállítására vonatkozó intézkedések. Ugyanis ezen törvényhatósághoz tartozó Soosmező, Kraszna és Bodza szorosokban a védművek elkészítésének vezetésével megbízott cs. kir. katonai utászcsapatok a helyszínen munkálkodásukat megkezdették s a munka erélyesen foly akadálytalanul.

Kapcsolatosan megemlíteni kívánom, hogy a törvényhatósági utak javítása, illetőleg készítése most van folyamatban.

A keblbi pénztár rendben van és pedig készpénz 4343 frt 25¹/₂ kr, a takarékpénztárban 21,901 frt 38 kr, értékpapírban 177,740 frt 89 kr.

A törvényhatóság ígató jegyzőkönyve szerint május havában beadott 838 darab, ezekből ellátott 624, ellátatlan ájtott a jelen hónapra 214 darab. Tekintve, hogy az egyik előadó Szentiványi Miklós aljegyző ur katonai kötelezettsége teljesítése végett május 10-én Brassóba távozott: úgy hiszem, a még ellátatlan darabok száma észrevétel alá nem jöhet.

Utlevél májusban 15 napra szóló kiadatott összesen 160, a főmértésügyi minisztériumhoz egy évi engedélyre felterjesztett 90 darab.

A közbiztonság háborítatlan.

Katonai utászcsapás május havában 2 ízben tartatott Brassóban. Előállított 36 legény; kisoroztatott 20, felülvizsgálatra lett utasítva 3.

Barha kir. alifőgyészt jelentése.

A kir. ügyesség felügyelete alatt lévő kézdiasárhelyi központi börtönbene büntény miatt máj. havában vizsgálati s illetve letartóztatott fogoly volt a) férfi összesen 28, ebből nyilvános erőszakoskodásért 1, gyilkosságra csábításért 2, gyilkosság bűnkísértelért 1, gyilkosságért 9, emberölésért 2, gyújtásért 1, tolvajsággért 12. b) nők összesen 3, ebből gyilkosságért 1, gyújtásért 3, s így a mult havi létszámmal 1 személylyel több.

Börtönbüntetés alatt volt a) férfi összesen 37, ebből emberölésért 1, súlyos testi sértésért 14, hivatalos hatalommal visszaélésért 1, tolvajsággért 21; b) nők összesen 5, és pedig súlyos testi sértésért 1, tolvajsággért 4.

Fogságra büntetés alatt volt a) férfi összesen 4; zugrászkodásért 1, testi biztonság elleni kihágásért 1, tulajdon biztonság elleni kihágásért 2; b) nő összesen 3, tulajdon biztonság elleni kihágásért, 2, becsület biztonság elleni kihágásért 3.

Összevéve már most a börtön- és fogságbüntetés alatt volt férfiak számát, ez teszen 41, tehát 2 személylyel többet a mult havi létszámmal.

Ha pedig a börtön- és fogságbüntetés alatt volt nők összes számát vesszük, ez 8-at tesz, vagyis 4-el több mint a mult hóban volt.

A sepsi-szentgyörgyi fiokbörtönbene büntény miatt május havában vizsgálati s illetve letartóztatott fogoly volt a) férfi összesen 14, ebből gyilkosságért 3, tolvajsággért 10, rablásért 1; b) nő összesen 2, és pedig gyilkosságért 1, rablásért 1.

Ebből látható, hogy a férfi vizsgálati, illetve letartóztatott foglyok száma 5-tel apadt, míg a nőké 1-el emelkedett.

Börtönbüntetés alatt volt összesen 3 férfi, mindannyi tolvajsággal büntetett, s ugyancsak férfi fogságbüntetés alatt volt összesen 2, és pedig 1 dohány jövedéki, 1 testi biztonsági elleni áthágásért.

Börtönbüntetés alatt e hóban nő egy sem volt, míg fogságbüntetés alatt 1, kik közül 1 vagyonbiztonság elleni kihágásért, 1 becsületbiztonság elleni kihágásért is.

Összegezve most már a börtön- és fogságbüntetés alatt voltak számát a mult haviak számával, kitűnik, hogy e hóban 3 férfival kevesebb, míg 1 nővel több volt mint a mult hóban.

A mi a börtön, s illetve fogház egészségügyi tisztasági viszonyait illeti, az általános május havában is megelégtetőnek tapasztaltott; a 80—85 közt ingadozott létszám mellett is orvosi kezelést 2 elítelt és 1 vizsgálati férfi igényelt, noha 1-el több is mint a mult hóban.

Az élelmezés körül 2 alkalommal észleltetett csekélyebb reudetlenség, s az is nyomban orvosoltatott.

Bűnvádi följelentés május havában 58, tehát az apríl haviak számánál 38-al több érkezett be; s az egyes büntetendő cselekményeket illetőleg következők számokban: 4 nyilvános erőszakoskodás, 11 hamis bankjegyetérjesztés, 1 erőszakos nemű közösülés, 2 gyilkosság bűnkísértete, 1 emberölés, 9 súlyos testi sértés, 1 életbiztonság elleni véttség, 3 gyújtogatás, 9 tolvajság, 4 sikkasztás, 4 rablás, 7, csalás, büntetési miatt 2 pedig öncsonkítás, s illetve az üjoncozás elől megszökés vétsége miatt. A nyomozat mind annyiál folyamatba tétetett.

A mi végül az államot, s illetve szegényi állapot s magokat a rabokat illető pénz bevételket illeti, a rabmunka keresmény kivételével, a mult havi bevételek megett maradtak, mert rabélelmezési térítvény címen összesen 43 frt 16 kr, pénz-bírság címen 32 frt 20 kr folyt be, előbbi összeg a k. vásárhelyi kir. adóhivatalhoz, utóbbi pedig a megye tekintetes alispáni hivatalához átszolgáltattott.

Rabmunka keresmény címen az összes bevétel 16 frt 72¹/₂ kr, ttt tehát a lefolyt hóban, mely összegből 11 frt 69 kr mint az államot illető rész a kir. adóhivatalhoz beszolgáltattott, 5 frt 1¹/₂ kr pedig az illető rabok között kiosztott.

(Antal Zsigmond árvaszéki elnök és Vajna Sándor kir. tanfelügyelő jelentéseit lapunk jövő száma fogja hozni.)

Mihály István kir. adófelügyelő jelentése.

Tekintetes közigazgatási bizottság!

E megye területén mult május hóban egyenes adó címen befolyt 43,431 frt 49 kr és így az 1877. év hasonló időszakában bevett 25,683 forint 27 krral szemben többleti eredményül 17,683 frt 27 krral, ezen összeg bizonyára ugyan idei április havi 2798 frt 56 krnyi hiányt meglehetősen pótolandja.

Jóllehet a nagyméltóságú magy. kir. pénzügyminisztérium által idei május hó 15-én 28245. szám alatt hozzám juttatott magas kibocsátványa működési tehetetlenségemet eléggé felszínre emeli és a mult évi április havi pontosságtól 1 tt lemaradásomat bár érdemen szerint érzékenyen szememre lobbintsa, azon öntudattal vezéreltetem, hogy törvényeink szigorának mérsékelt alkalmazásával — a helyi viszonyoknak kellő tekintetbe vételével a sors mostohaságának e megye területén kézzel fogható többféle súlyos csapások okozta károknak meglévő állapotához mérten — annyira, javult a fizetési eredmény idáig, mikép a célba vett s általam alig remélhető legomolyítása a mindenféle zavarokba behálózott nagy adóhátralék bizonyos időn belül el fog párologni.

Midazon által már is idézett magas rendelet azon súlyos kötelezést nyomja gyenge vállaimra illetőleg az adóhátralékosokra, miszerint a félvői előírásnak megfelelő még 45.000 forintban kiegészítésül szereplő összege folyó június hó végéig okvetlen befolyon; de ha e követelés valóstításra nem találja jutni hiedelem szerint a lehetősege határának túllépése nélkül többre menni káros befolyással birna az adóképessege.

Hanem az általam rendszeresített küladók kezelésének gyors keresztülvitelétől az erkölcsi tiszteltettség készséges fizetéseinek beálltától, de leginkább a közvetlen adófizető hátralékosok kellő gyámoltatástól várni merészkedem, hogy az imént említett miniszteri rendeletben hangsúlyozott kötelesség teljesítésében szembeötöl mulasztás nem fog bekövetkezni.

Végül még jelentem, hogy házaodmentességi engedély nem fordult elő és adófizetési időhaladéki kérések hiányában a törvény által reám ruházott ebbéli jogomat nem gyakoroltam.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentése.

Tekintetes közigazgatási bizottság!

Háromszékmegye területén folyó év május havában észlelt közegészségügyi viszonyokra jelentésemet van szerencsém a következőkben megtenni.

Egészségi állapotát tekintve a megye területének május havában, jól lehet a rendkívüli és éghajlatunk szokott légmérsékletéhez képest igen nagy fokra emelkedett s folyton tartó meleg dacára, igen jónak mondható s szembetűnő betegségek a megye egyik részében sem mutatkoznak. Egy pár neme azon betegségeknek, melyek a legkedvezőbb időjárási viszonyok között sem maradt ki, mutatkozott: így különösen az orbai járásban egy néhány hagymáz eset minden komoly utókövetkezmény nélkül fordult elő.

A roncsolt toroklob pedig szintén kis mérvben feltűnedezt u. m. Kézdí-Szentlélek, Kis-Káson részében 5—10 napok közben sórványosan egy-két eset, Almáson két eset, Csomortányban,

Polyánban, Kis-Kászonban, Altörján és Karatánban egy-egy eset.

Általában pedig az egész megyében szintén kis mértékben a váltóház esetei előfordultak s ennélfogva járványosnak ez sem mondható.

A szokott évi himlőoltás május 1-én kezdetét vette s igen jó eredménnyel foly, a mi nem sokára az egész megyében végezve lesz.

Megemlítem a gyógykezelési viszonyok közt azon szomorú esetet, melyet Kézdi járásban egy Binderné nevezetű bábaasszony ezen kötelessége elmulasztása által elkövetett. Ugyan is nevezett bába hanyag eljárása miatt egy asszony szülés közben elhalt, mi ha való, a legszigorúbban lenne büntetendő; épen ez eset utalja arra, hogy a megyének minden részében okleveles és olyan bábák lennének alkalmazandók, kik hivatások fontosságának érzetével bírván eljárások rosz következményétől tartva minden körülmények között lelkiismerettel járjanak el, s erre ők hatóságilag is komolyan figyelmeztetendők lennének, s főképen ellenőrzendők is lennének, hogy a mit egy néme-lyike gyakorolni szokott szakmájához nem tartozó betegségek gyógyításától büntetés terhe mellett eltiltandók.

„Ferenc József“ nevű nyilvános kórházban e hó-folyama alatt gyógykezeltek 43 férfi, 26 nő, összesen 69 egyén, ezek közül elbocsátott gyó-gyulva 28, javulva 12, gyógyíthatatlannal 1, meg-halt 1, ápolás alatt maradtott e hó végével 27 egyén, műtétet 2.

Az állategészségügyi viszonyok a megye te-rületén kedvezőnek mondhatók.

M e g h í v á s.

Főispán ur ő méltóságának idei 397 szám alatt kelt intézkedése folytán, Haromszékmegye törvény-hatóságának folyó évi júniushó 18-án, a megyehá-zánál, délelőtt 10 órakor tartandó rendes közgyűlésre van szerencsém ezennel a képviselő-bizottsági tag urat hivatalos tisztelettel meghívni.

A közgyűlés főbb tárgyai lesznek:

- 1) Alispáni és árvaszéki jelentések.
 - 2) Szentesített törvények kihirdetése.
 - 3) Magas kormány intézkedések és leiratok.
 - 4) Társ törvényhatóságok egyéb átiratok.
 - 5) A törvényhatóság múlt évi számadásai, a kezelése alatt álló összes alapokról.
 - 6) A megyei közmunka költségvetése a folyó évr.
 - 7) Az iskolai alap költségvetése a folyó évr.
 - 8) Megyei pénztári ellenőrző választása.
 - 9) Egy közigazgatási bizottsági tag választása.
 - 10) Adófelosztási bizottsági tagok választása.
 - 11) A megyei népoktatási bizottságban egy állami és községi, továbbá minden hitfelekezetek iskolai tanítói közül egynek-egynek választása.
 - 12) A megyei egészségügyi bizottság választása.
 - 13) A község jegyzői szigorló bizottság újra választása.
 - 14) Egyes községek számolásai.
 - 15) Községi ügyek.
 - 16) Magán felek ügyei.
 - 17) Indítványok tárgyalása.
- Az állandó választmányának tisztelt tagjait a f. év júniushó 15-én a szokott helyen d. e. 10 óra-kor tartandó ülésre, ezennel meghívom.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1878. június 1-én.

Forró Ferenc,
alispán.

Két páncélos hajó szerencsétlensége.

Május 30-án reggel 8 óra után Deal és Fol-kenstone közt három páncélos hajó találkozott, melyek szerdán éjjel Wilhelmshafent elhagyták. — Kilenc óra felé látták, hogy egyik közülök, a „König Wilhelm“ egy másik, „Grosser Kurfürst“ nevű hajóval összeütközött és süllyedni kezdett; az utóbbi pár pillanat alatt el is süllyedt. A partról azonnal siettek mentő csónakok a hajóban levők megszabadítására. Amint írják, 450 emberélet veszett oda. A német trónörökös és a német nagy-követ Münster, egy a követtség tagjai külön vona-ton azonnal a helyszínére indultak. A szerencsét-lenül járt második hajón, a „Der grosse Kurfürst“-ön a süllyedés alatt felrobantak a kazánok. — A hajókról újabb hírek szerint 23 tisztet és 160 em-bert menthettek meg. A „König Wilhelm“ páncél-hajó igen meg rongálva s Portsmouthba indul. A „Kurfürst“ fenékén kapott lyukak és körül-belől 4 perc alatt süllyedt el; a „König Wilhelm“ elől, a vizvonal alatt sérült meg. Mikor az össze-ütközés történt, a tenger a legcsendesebb volt, az idő a legderültebb. Roppant sok családott ért a szerencsétlenség, mert száz meg száz fiatal élet, melyre még pár perccel előbb a legszebb jövő mosolygott, fejezte be gyorsan pályafutását. A szerencsétlenül járt két hajó a legnagyobb ily hajók közé tartozik. A „König Wilhelm“ határozottan a legerősebb és legnagyobb német páncélos hajó, 9608 tonna tartalmu, 8000 lőerejű, a „Kurfürst“ 6663 tonna tartalmu és 5800 lőerejű. A két hajó szépen haladt egymás mellett, midőn egyszerre a „Wilhelm“ acélsarkantyúja a „Kurfürst“ nem vé-dett oldalába furódik. A megsérült hajó süllyed s magával rántja a másikat is, melynek acéla nem szabadulhatott meg egy könnyen amannak oldalá-

tól. A hajóparancsnok és gépész teljesen elvesztet-ték fejüket s nem tudták, hogy ellensúlyozzák a bajt, pedig a „König Wilhelm“-et igen is megőv-hatták volna a roppant megrongálástól. — A kár, mely a német államot annyiraig érli, milliókra megy. A két hajót 1875—76-ban építették és 18000 márkába került.

Londonból távirják, hogy a sandgatei partör-ség újabb jelentése szerint a „Grosser Kurfürst“ páncél-fregatta legénységéből 255 megmenekült. Még eddig nem akadtak hullákra, sokan a katlan felrobbanása által vetettek a levegőbe. A „Kur-fürst“ egészen eltűnt. „Kaiser Wilhelm“ páncél-fregattát éjjeli 1 órára várták Spitheadbe. „Falk“ futárhajó a Falkstonei magaslát elöl megérkezett. A német nagykövetség katonai attacheja azonnal Folkestoneba ment, hogy a kikötőbeli hatóságok-kal értekezzen. Számos londoni bankár és keres-kedő a lord mayort kéri szándékozik, hogy a vízbefutak hátramaradtainak számára önkényes adományozásokat fogadjon el. Ezen szerencsétlen-ség legnagyobb izgalmat idézett elő. A lapok az általános részvétnak adnak kifejezést.

Újabb merénylet Vilmos császár ellen.

Berlin, június 2.

A mai sétakocsizásnál délután fél háromkor a császárra lőttek. A császár serét állta sebesült meg és azonnal a palotába tért vissza, hol orvosi ápolásban részesül. A lövések gyorsan egymásután történtek egy házból a hársfák alatt.

A császár ellen elkövetett merénylet roppant sensációt keltett. Messze kiterjedő összeesküvése-ről beszélnek. Az egész város talpon áll. A császári palotába egymást érik a fogatok. A császári ház tagjai, a diplomácia képviselői és a főtisztek egy-re tudóznak a palotába. Szigorú rendszabályokat várnak.

A merénylet tevő Nobiling nevű tudor, ki a hársfák alatt fogadtott szállást. A merénylet után öngyilkossági kísérletet tett. A császár karján és arcán van megsebezve. A sebek nyulseréttől szár-maznak.

A merénylet tettesét a kórházban őrzik. Oda kellett szállítani őt, mivel a rendőrök közeldekor meg akarta magát ölni. Több socialdemokratát el-fogtak. A császár állapotáról minduntalan orvosi bulletheinek adatnak ki a lakosság megnyugtására.

A császár ágyba vitetett és orvosi ápolás alatt van. A srétek egy része kivétel. A vér-vesztés igen nagy volt. A gyilkos megsebzé ma-gát, midőn lakásába (a hársfák) 18. sz. rontottak; öngyilkossá akart lenni még egy vendégölés is, ez és a merénylet a kórházba vitettek. Midőn a csá-zár megsebezült, a vele levő udvari vadász mellé ült a kocsi és vele kocszított a palotába. A vá-roshan roppant izgalom uralkodik, emberek cso-portosulnak minden oldalról a hársfák felé. Este ülést tartottat az államminiszteriumban.

Még eddig a császár állapota semmi komoly aggodalomra nem ad okot, a sebek nem veszedel-mesek. A tettesnél igen sok fegyver találtatok.

Az esti órákban is még mindig nagy tömeg hullámzott az utcákon. A minisztertanács a merén-ylet elkövetése után azonnal összehívott. A csá-zár sok vért vesztett, de sebe nem életveszélyes; a haláláról keringő hírek teljesen koholtak. Hogy a tettes, ki a merénylet elkövetése után azonnal ki akarta végezni magát, a socialdemokratákhoz tartozik-e: még nem tudatik. Socialdemokrata kö-rökben nagymérvű erőszakoskodásoktól félnek.

A Lauer orvos által alkírt orvosi jelentés így hangzik: A császár elleni merényletnél két srétlő-vés süttetett el. A srétek, — mintegy 30 szem, az arcba, a fejbe, mindakét karba és hátba fordítottak. A sebek egyike sem mutat közvetlen életveszélyre. A császár éles fájdalomakat szenved, de percig sem vesztő lélekjelenlétét. Az általános állapot örven-detesen kellegítő.

CSARNOK.

A szinekről.

(Folytatás.)

A barna szín is közel áll a feketehez. Mint szín nem a legkellemesebb, más színekkel egy cso-portban azonban könnyen megfér. Lavater szerint a barna férfit szilárd, akarathatározás jellemzi, míg a barna nő sokkal szenvedélyesebb is ha úgy tetszik, szeszélyesebb is. Elismert dolog, hogy a barna szépség nem hervad oly hamar, mint például a szőke; s van talán valami igazság azon állítás-ban, hogy az erős, mozgékony testszervezet erős, határozott színt kölcsönöz az arcnak. A szőke győn-ge és mulékony, a barna heves és tartós. Spanyol-ország Burgos nevű városában egy barna nő 14-szer ment férjhez s 67 éves korában hogy 15-ikszere is meg nem tette, csak a halál gátolta meg. Min-den esetre érdekes jelenség, de nem tartozik a ritkaságok közé; azonban hogy férfi 14-szer nősült volna meg: arra nem hiszem, hogy példa legyen. Különbben a férfiak mindig félve teszik meg ezen lépést s némelyik egész életén keresztül fél tőle és agglégény marad. Amerikában a férfiak eme gyávassága ellen határozottan kikelték a nők és azzal indokolták eljárásukat, hogy ők ezt — honia-san szólva — a pártában maradt leányok érdeké-

ben teszik. Ha a férfiak idejében nősülnének, ak-kor a nők nem volnának kénytelenítve maguknak önálló s csak a férfiaknak való foglalkozást ke-resni; nem lennének akkor nódoktorok, nőügyvé-dek, nótávirások stb. Tekintessék minden 25 évet meghaladott férfi agglégénynek és vessen az állam rájuk „agglégénységi adót“ s az így begyűlt pénz fordítottassék az előregetett kiasszonyok segélye-zésére. Nem megvetendő indítvány; azonban ná-lunk nem hiszem, hogy kivethető volna, mert akkor a Deák-párt fejénél makacs ellenszegülésre talál-na; az „őreg urnak“ kellene első sorban agglégény-ségi adót fizetni. Sokrattessék tartanak ők, aki töb-bek közt úgy nyilatkozott a házasságról: ha korán házasodol, megbánod; ha pedig későn házasodol, még jobban megbánod. Különbben neki volt is oka megbánni. Az ő imádott Xantippeje is barna volt. A barna nők pedig csak addig szeretetreméltók, míg kedvesek és addig kedvesek, míg szeretet-re-méltók. Sokrates nagy bölcs volt, de mégse találta fel egyiket sem. A barnákban a tetszvágy sokkal inkább uralkodik, mint a szőkében. Spanyolország barna férfiai férfítik arcukat s így a tűzes fekete szemű nőknek inkább tetszenek. — A fekete szem rendesen együtt jár az arc barna színével. Már Varro, a komoly római író ismerte a fekete szem hatalmát s ha az elég tűzes és ragyogó volt: az első szépségek közé számítá. Annyi bizonyos, hogy a fekete szemeknek bűvös hatásuk van; a nagy, élénk tűz, ragyogó fekete szem tekintete alatt a boldogtalan halandó gyakran eltántorodik, néme-lyik úgy, hogy sohasem kel fel többé, vagy más szóval fülig szerelmes lesz. Egy híres spanyol va-dász nagy fekete szemét a lyáiai pusztán még az oroszlán is megrespektálta és ordítva hagyta félbe támadó merényletét. A régi zsidók, hogy fekete szemük élénkséget neveljék: szempilláiknak belső részét barnára festették. A mostani török nők pe-dig a szem tüzes ragyogását az ismeretes maszlá-gos nadragulya használatával szerzik meg egész-ségük tetemes rovására. Az angol nők arseniku-mot esznek, mely tudvalevőleg szokatlan fényt és bűvös ragyogást kölcsönöz a szemnek. Az ilyen méreg-evők száma ezen század első felében különösen alsó Ausztriában igen nagy volt. Sok szerencsétlen belehalt e veszélyes, egészségrontó kísérletbe.

A bőrcék barna, vagy szőke színe bizonyos alkatrészekről függ; élettani szempontból tekintve a haj és bőr között nincsen lényeges különbség. A haj egy átlátszó cső, meglehetően bizonyos színes állományyval, mely rajta átlátszik. A hajszál győ-kere háló alakú igen vékony edényekből van ösz-szeszöve; a vérből kiválasztott színes anyag ezen edényekbe nyomul be. Ezen színek anyagát Lie-big vegyibontás alá vette és úgy találta, hogy ha abban a szézeny tulnyomó mennyiségben találta-tik, ellenben a kén és élely hiányzik, akkor a haj-nak kék kék-eke színt ad, mílyennel az észak-amerikai indiánok birnak; továbbá, ha benne a kén és élely tulnyomó, — ellenben a szézeny hiányzik: akkor a haj szép szőke színt nyer attól, mílyen a szász nők. Más kutatók egyéb alkat-részt is fedeztek fel a színes anyagban, mint pl. vaséleget, melytől az vörös lesz. És így a hajnak fekete, szőke, barna, vörös színe ezen színek anyag alkatrészeitől függ. Az, a ki 30 évi fáradság után kiszámította, hogy a bibliaiban sem több, sem ke-vesebb, mint 3,560,480 betű van, semmivel sem tett nagyobb szolgálatot, mint azon német tudós, ki időt vett magának több egyén hajszálait összeol-vasni; ez úgy találta, hogy általán véve a vörös hajú fején 88,700, a fekete hajúén 103,000, a bar-nán 109,400 és a szőkéén 140,000 hajszál van. — Tehát legtritább a vörös és legtömöttebb a szőke haj. A szőke és barna haj, ha a testtől elválaszta-tik, sokáig megáll. Az egyiptusi sírokban találtak haját, mely ezer év óta ott állt és sem színt, sem erejét nem veszté el. De így van az élő ember ha-jával. Emlegetnek eseteket, hogy az nagy lelki szenvedés, félelem és más magasra fokozott lelki kinos állapot alatt egyetlen éjszaka után galamb-fehérré öszült. Berlinben egy fiatal ember a mult években 400,000 frankos ternőt ütött; a pénzt ke-zéhez-vette, de azon éjjel örömben nem tudott aludni, forgolódott az ágyban reggelig s mikor felkelt, tükörbe nézve nem ismert megára: az öröm miatt galambbőrszé szürkült. Ha ez áll, akkor ter-mészetes okát nem lehetne másban keresni, mint hogy a haj csővébe gyorsan fehéritő anyag jut be, mely a vérből a teljesen kivételes lelki állapot alatt kiválasztatik. A hajvasárokon eddig a szőke hajnak nagy kelete volt, most már a sötétbarna-nak van elsősege. A legszebb fekete és barna chig-nonok Bretagneból kerülnek ki, hol a szép és nagy hajjal megáldott leányok és nők fedetlen fő-vel járnak és miután megalkudtak, lenyírtatnak.

A sárga szín a növényi életnek kevésbé árt, míg ellenben az embernek ezen szín a legna-gyobb ellensége. A különböző színek csoportjában ugyan elég barátságosan viseli magát, tetszik a szemnek is, de magára soha sem kellemes, sohasé szép és mindig egészségtelen. Hosszasabb élettani okoskodások és lélektani kísérletek meggyőzték az embereket arról, hogy a sárga benyomása kedvezőtlen a lélekre. Lehango, fáslutta, irigység, kár-örvendővé teszi az embert; hosszabb környezete megtölti a lelket világfájdalommal; a kedély el-tompul alatta, blasír, unalmas, sötét világnézetel szül. Nem ok nélkül választották az emberek ezen színt az irigység, gyűlölség jelképének. A héber

hagyomány szerint azon gyümölcs, melynek élvezésétől az első pár ember a paradicsomban eltiltattott: a sárga citrom volt. A középkori festések Judást, mint az irigység kaján emberét sárga ruhában rajzolták.

(Vége következik.)

LEGUJABB.

Andrássy Gyula gróf külügyminiszter a magyar delegáció június 2-iki ülésében a következő nyilatkozatot tett:

„A kongresszus elfogadtatott, (élénk helyesl.) és pedig, miről épen ma vettem tudósítást, folyó hó 11-ére Berlinbe. Meg voltam győződve, a mint tapasztalom is, hogy az igen tisztelt bizottság, mint maga a kormány ezt csak elégtétellel fogadja.

A mi azon kérdést illeti, hogy melyik hatalom által küldetett szét az egybehívás, arra bátor vagyok válaszolni, hogy Németország küldötte a meghívást. Az eredeti meghívás tőlünk származott, csak elvben szólott meghívás volt egy Berlinben tartandó kongresszusra. Akkor történt már a megállapodás, hogy a mint az eszme elfogadtatik, a német kormány fogja a hatalmakkal egyetértőleg a határidőt kitűzni. Közbejötték az ismeretes akadályok, de ezek szerencsésen elhárítatva, a német kormány 11-re bocsátotta ki a meghívást, mely Anglia részéről el is fogadtatott.

KÜLÖNFÉLEK.

— A nagy szárazság után, mely vetéseinket, terményeinket oly roppant mérvben veszélyeztetette, valahára esőt is kaptunk. Aggódo gazdák már hetek óta lesték az égen a gyülekező felhőket, de mind hasztalan. Végre tegnapi este csendes eső kezdett esni s másnap is tartván, jól megázta a rég szomjazó földet. Valóban nagy szerencse volt gazdáinkra nézve, ha megmondjuk, hogy a tavaszi határnak fele még vetetlen állott.

— A brassói „Nemere“ Lapunk a közelebbi időkben több magyar és német lap idézvé, majdnem kivétel nélkül a fentebbi cím alatt közölték után közleményeinket. A német lapok pedig hol „Die Nemere“, hol „Der Nemere“ stb. címen szólnak rólunk. Kénytelenek vagyunk tehát kijelenteni, hogy mi nem Brassóban, hanem Sepsi-Szentgyörgyön jelenünk meg s nevét lapunk azon ismeretes Nemere szelől vette, mely Háromszék megye hasonló nevű hegycsúcsáról jön be hozzánk. Ezt azok számára mondók el, kik lapunk homlokán a megjelenés helyét talán nem látnak meg s azoknak adók e felvilágosítást, a kik lapunk címének eredetét eddig nem tudták volna.

— Junális és nem „majalis“ tartatott e hó 1-én a Benkő-kertben városunk kereskedő ifjúsága által a helybeli tüzoltó-egylet zászlószentelési költsegeinek fedezésére. A junális tulajdonképen táncvigalomból állott, mely azonban igen élénken folyt le. A rendezőség e célra ügyesen feldisznította a tánctermet s a szép válogatott közönség éjfélutáni 3 óráig fesztelelül mulatott. A jövedelem szintén megfelelt várakozásunknak. Ugyanis az összes bevétel 87 frt, melyből leutíva a 47 frt kiadást, marad tiszta jövedelem 40 frt. Ezen összeghez szíves felülfizetésekkel hozzájárultak: Mélt. Potsa József főispán ur 4 frttal, Nagy Miklós ur 5 frttal, Bernstein Markusné urass. 1 frttal. — Minthogy a kereskedő ifjúság mint testület, tudtnálkül most lépik fel először, nem tehetjük, hogy elismerésünknek kifejezést ne adjunk azon nemes törekvésükért, hogy magukat egyöntetű egésszé szervezni iparkodnak. Városunkban annyi sok jeles kereskedő ifju van, hogy tölük a társadalmi téren való szereplést méltán megvárhatjuk. Tehát csak előre: excelsior!

— A sepsi-szentgyörgyi polgári dalárda zászló-alapja gyarapítására t. Antal Dénes ur által a következő szíves adakozások történtek: Br. Apor Gábor 3 frt. Künle József 2 frt 50 kr. Bogdán Flóriánné, Bogdán Andrásné 2-2 frt. Volloncs Albert, Antal Dénes, Sikó József, Nagy József vendéglős, Benke András, Bernstein Márk, Hary Gyula, Forró Ferenc alispán, Molnár Mihály r. k. lelkes, Vollenreiter János, Gidófalvi László, Nagy Károly kilyéni, Dr. Antal Mihály. 1-1 frt. Kurmesz Mihály, Grünfeld Mihály, Gyárfás István, Gyárfás Thérézia. 50-50 kr. Csákány Balázs 40 kr. Összesen 24 frt 90 kr. A fenn elősorolt adakozók és gyűjtő ur fogadják az ügy érdekében tett szíves adakozásaikérthálás köszönetünket. Jelenleg a zászló-alapra 83 frt. 43 kr. van a Háromszéki t. pénztárban elhelyezve. A polgári dalárda nevében: A rendező bizottság.

— Arkoson a nyári közvizsgálatok f. hó 1-2 napján folytak le elég nagy számú közönség jelenlétében. A négy osztályos községi iskola külső és belső berendezésénél fogva teljesen megfelel a törvényszabta kívánalmaknak. Szép, emelkedett helyen fekszik, célszerű beosztással készült tanteremmel s tanítói lakokkal van ellátva. A tanköteles gyermekek pontos iskolába járatása s általában az oktatás célszerű ellenőrzése az iskolaszék és

községi előjáróság részéről lehetővé tette, hogy a tanítók buzgó fáradozását a felmutatott közvizsgálaton szép eredmény jutalmazhatta. Leilkünk valódi benső örömmel telt el, midőn a tanulók tiszta és értelmes feleleteit hallottuk. S midőn a tapintatosan vezetett osztályok előhaladását láttuk, egyzersmind azon meggyőződésre jutottunk, hogy a népoktatás felvirágzása nem kegyes ohajtás többé hazánkban, csak legyen a községekben egyetértés s találkozzék minden községben legalább egy oly buzgó és lelkes vezérferfi, mint ott t. Veres György ügyvéd és iskolaszéki elnök ur, a ki semmi fáradságot nem kímél, a ki nem rettent vissza a kezdetben mutatkozó közönyösségtől sem, hanem megteremtett egy olyan népisoklót, mely évről-évre áldásos gyümölcsöket terem a hazai népnevelés terén. A vizsgálaton jelen volt Málk József ur, a miniszter által kinevezett iskolátogató, dr. Szász István segédtanár ur is. A helybeliek közül megemlítjük még nt. Kiss Mihály unitárius esperes urat, a ki számos elfoglaltsáai dacára is mindkét napon végig jelen volt a közvizsgálatokon. Adjon isten minél több ily derék iskolát meggyőzőnek!

— A kézdi-vásárhelyi takarékpénztár forgalmi kimutatása 1878. május hóra.

B e v é t e l.

Átjött pénzkészlet áprilistól 11300 frt 17 kr. Betétek 87 fél részről 11695 frt 77 kr. Befizetett váltókölcsönökből 49749 frt. Befizetett előlegezősekből 1900 frt. Befizetett zálogkölcsönökből 580 frt. Befizetett kamatokból 1195 frt 59 kr. Befizet. illetekekből 1244 frt 57 kr. Befizetett részvényátíratási díjakból 4 frt. Befizetett kezelési költségekből 29 frt. Államilletékekből 3 frt 90 kr. Megtérített visszleszámitolt váltóamatból 2 frt 35 kr. Ércpénz eladásból 5306 frt 7 kr. Összes bevételi forgalom 83010 frt 42 kr.

K i a d á s.

Betétvisszafizetésekre 37 félnek 5935 frt 38 kr. Betéti folyó kamatokra 69 frt 12 kr. Váltókra adott kölcsönök 59813 frt. Előlegre adott kölcsön 1900 frt. Zálogra adott kölcsönök 680 frt. Osztaléokra fizetett 13 frt. Kezelési költségekre 112 frt 60 kr. Megtérített kamatok váltóknál 5 frt 85 kr. Napi biztosítói tárcákra 4 frt 50 kr. Tiszti fizetésekre 124 frt 90 kr. Visszleszámitolt váltóamatokra 360 frt 73 kr. Visszleszámitolt váltó törlesztés 18 frt. Bélyeg és postadíjra 13 frt 85 kr. Ércpénzvételre 10012 frt. Pénzkészlet hó végén 3947 forint 40 kr. Kiadás összesen 83010 frt 42 kr.

Kézdi-Vásárhelytől, 1878. május 31.

Bányai Ferenc, könyvvezető.

— Az erdélyi református egyházkerületnek ismét súlyos vesztesége van — alig temett főjegyzőjét, e hó 3-án nagytiszt. Basa Mihály harasztosi ref. pap enyedi egyházmegyei esperes és egyházkerületi közügyigazgató tétett Harasztoson örök nyugalomra. A megboldogult méltán volt nevezhető az erdélyi ref. papság nesztornak, ki 80 éven feyül terjed életkorában is munka bíró s kitünő egyházi szónok, buzgó közhatalnok s köztisztelőben álló hazafiként szerepelt a közügy terén. A még mindig erőteljes egyházi férfit egy váratlanul jött tüdőgyulladás ragadta ki az élők sorából. Áldás emléken! Nyugodjék békében!

— B. Sennyei Pál anyja, Sennyei Eliza báróné, született Nádasdy grófné Bécsben meghalt. 84 évet élt; csillagkeresztos hölgy volt. A halált végkimerültség okozta. A holttem Bécsben bezeneltetvén, eltemetésre Magyarországra szállított. Béke poiraira!

— Dr. Cifra Ferenc, a kolozsvári egyetem egykori mély tudomány tanára az orvosi karban, a mult héten, csütörtökön hosszas szenvedés után elhunyt a budapesti országos temetőjében. A megboldogult egyike volt, saját szakmájában, egyetemünk és még korábban a kolozsvári orvos-sebészeti tanintézet leglelküismeretesebb, legalaposabban képzett, folyvást munkálkodó tanárainak, kim minden tanítványa őszinte tisztelettel és szeretettel csüngött.

— Emlék a rablógyilkostól. Rózsa István, a kötél által kivégzett upesti rablógyilkos a pestvidéki törvényszéki börtön-felügyelőnek — hálából a jóbanásmódot, melyben tőle részesült egy csinos házi sapkát készített emlékül. A sapka kék pamut munka s az ügyesen horgolt kelmébe gyöngyvirágok híméztek.

— Családi dráma. Bochunban május 19-én szomorú dráma folyt le. Egy férj feleségével pörölt. A férjet hevessege annyira elragadta, hogy nejt a harmadik emeletről a földre dobta. A szerencsétlen nő véletlenül megakadt a második emelet párkányán. A férj azt észrevette, leszaladt a második emeletre, ott berohant egy idegen lakására s az ablakhoz iramlott, mely alatt felesége csüngött és mielőtt az életveszélyben forgó nőt a szomszédok megmenhthettek volna, a brutális férj meg egyszer letolta nejt. A nőt halva vitték vissza lakására, a kegyetlen férj elfogott.

— Hajmeresztő jelenet. Beszél el Esztergomról az ottani lap: Május 22-én két inas egy gyermekocsiában ülő két kis fiúcskával (az egyik 2, a másik 3 és fél éves) képzelhető sebességgel futott végig a Duna hídján. A hidról leérve, a kocsi rudját eleresztették, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a rud a Duna felé fordult s a kocsi egy perc alatt a gyermekekkel együtt a Dunába zuhant.

Borzasztó volt látni a két gyermek mint fordult a hullámok közé. A mint beestek, azonnal el is merültek. Szerencsére azonban a pillanatban Bártfay Géza a parttól utánuk ugrott, (az illető nem is tud uszni) az egyiket a víz alatt azonnal megtalálta, s a parton állóknak kiadta. Mig az elsőt megmentette, a másikat (a két évest) tökéletesen elvesztette szem elől, s a feletti ijedtetben, hogy csak az egyiket menthette meg, lélekjelenetét veszté. Már ő is mindjobbban kezdett merülni; mig végre a víz tetején levő ládikót (a mi a gyermekekkel a kocsiról szintén beest) megragadván, érezte, hogy a fiúcska a láda alatt van s így minden erejéből a gyermeknek kimentéséhez fogott, a mi sikerült is neki. A picike jó sok vizet ivott is. A gyermekek egészségesek: csupán a kisebbikkel a gyermekek láza. Az egyik inas le van tartóztatva, a másik a főbűnös, elsőkött.

— Lapunk 41. számában „Hospitius“ aláírással megjelent türkös közleményre vonatkozóan Kőpe János ur kérésére kijelentjük, hogy azt nem Kőpe ur írta.

x Ajánlközás. Egy érettségi vizsgát kiállott ifju ajánlközik tisztesseges feltételek mellett valamely uri családhoz gyermekek mellé nevelőül a nyári szünidőre. Megkeresések Sz. Udvarhelyre intézendők az ev. ref. kollegiumba K. P. nyolcadik osztályos tanulóhoz.

LOTTOHUZÁS.

Budapesten június 1-én kihuzattak következő számok: 41 80 52 56 60.

Érték- és váltó-árfolyam a bécsi cs. kir. nyilvrános tőzsdén június 4.

Magyar aranyjáradék	88.60
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	—
„ „ II.	112.—
„ keleti vasut II. kibocs. államköt.	75.25
„ 1876. évi államköt.	67.—
„ vasuti kölcsön kötvény	100.25
„ földterhermentesítési kötvény	78.25
Temesvári „	77.25
Erdélyi „	77.—
Szólódézmaváltási „	82.25
Oszttrák egys.-államadósság papírban	63.75
„ „ ezüstben	66.10
„ aranyjáradék	73.85
1860. államsorsjegy	114.25
Oszttrák nemzeti bank részvény	811.—
„ hitelintézeti „	231.30
Magyar hitelbank „	211.—
Ezüst „	103.80
Cs. kir. arany	5.01
Napoleon'd'or	9.49
Német birodalmi márka	58.55
London	118.75

Felelős szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

HIRDET MÉNY.

A volt Márkos-féle házban, a barompiaci utcában egy földszinti szép szoba egész évre vagy havonként kiadó.

Értekezhetni Nagy Leopoldnéval.

GERENDAY A.

ajánlja gyári r. kárában több mint 2000 darab

szírmelékkeit

külön fajta gránit, márvány és termésszobor.

Továbbá készít minden e szakmába vágó műveket a legújanyosabb áron.

Főraktár:
1-3 Főraktár:
Főok-raktár:
Gyári udvara:

Aldunaszor, Mária Valéria és régi postakocsi sarján.
Piaristák épületében, plébánia-tér (eskü-tér) sarján.
Molnár-utca, 4. sz. a.
saját házában.